

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A milleniumi ünnepek programja.

Zombor, 1895. október 14.

Még csak rövid két és fél hónap választ el bennünket attól az évtől, amely évben hazánk ezeréves fennállásának emlékét megülni óhajtjuk.

Nemcsak az egész ország, de mondhatjuk, hogy az egész művelt világ közfigyelmé a millenárius ünnepek felé fog irányulni. Nagy dolog az, ha egy nemzet ezeréves multat képes felmutatni. Impozánsnak, fényesnek, örökemlékezetűeknek kell lenniök azoknak az ünnepeknek, amelyek az ezeréves mult emlékét vannak hivatva megörökíteni.

Hogy ugy lesz, arról immár teljesen meg lehetünk győződve.

A milleniumi országos bizottság folyó hó 12-én ülést tartott. Az ülésnek legérdekesebb pontja volt Bánffy báró miniszterelnök átirata, melyben tudatja, miképp fog részt venni a király a milleniumi ünnepélyen s mi a programja a felesztendőre terjedő ünneplésnek.

A miniszterelnök nagyérdékű átiratát, amely igen érdekes s az egész kiállítás programját tünteti fel, itt közöljük egész terjedelmében:

3212.

M. K.

Nagyméltóságú elnök ur!

A Nagyméltóságod elnöklése alatt álló millenárius országos bizottság folyó évi május hónap 22-én kelt határozatának megfelelőleg van szerencsém Nagyméltóságoddal tudatni, hogy a honalapítás ezeréves ünnepének mikénti megünneplésére vonatkozó programtervezetet egybeállítván, azt az országos bizottság kebeléből kiküldött szűkebb bizottságnak folyó évi szeptember hónap 27-én tartott ülésén bemutatam és ahhoz ezen bizottság hozzájárulván: van szerencsém ezen programtervezetet Nagyméltóságoddal az alábbiakban azzal a tiszteletteljes kéressel ismertetni, hogy ezt az országos bizottsággal közölni méltóztassék. Mielőtt a programtervezet pontonként való ismertetésére áttérnék, szükségesnek tartom mindenekelőtt tudatni, hogy, miután véleményem szerint a millenárius ünnepek sorozatában a szent koronának és fölökent viselőjének kiváló hely biztosítandó, nemcsak, de fölötte kívánatos, hogy az összes ünnepeknek mintegy közép-

pontját képezze, elmulaszthatatlan kötelességemnek tartottam mindenekelőtt Ófelségének erre vonatkozó legfelsőbb elhatározását kikérni. Ó császári és apostoli királyi Felsége az általam bemutatott programtervezetet legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatván, birom Ófelségének arra vonatkozó legkegyelmesebb ígéretét, hogy a millenárius évnél azon hónapjait, amelyekben a tervbe vett ünnepek kimagasló pontjai kivételre kerülnek, hű magyar népe körében töltendő. Ezek szerint immár biztosak lehetünk a felől, hogy a millenárius ünnepek középpontját maga a szent korona képezendő, hogy Ófelsége az uralkodóház tagjainak, az udvarnak és hozzátartozóinak bevonásával a kimagaslóbb ünnepeknek részese lesz és hogy Ófelsége a jubiláris évben a magyar nemzettel együtt fog jubilálni. Ezen öröndetes körülménynek előrebocsátása után, engedje meg most már Nagyméltóságod, hogy áttérjek a programtervezet ismertetésére.

A hat hónapra felosztott és ugy a fővárosra, mint a vidék nevezetesebb pontjaira kiterjedő ünnepek sorozatát a kiállítás megnyitása vezetné be, melyet a legmagasabb uralkodóház fenséges tagjainak, a magyar törvényhozó testület mindkét házának, a magyar kormány, a diplomáciai testület, a közös miniszterek, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok törvényhozása és kormánya képviselőinek, továbbá a székesfőváros és az ország többi törvényhatóságainak, kulturális testületek és közintézetek küldöttjeinek, stb. jelenlétében Ófelsége nyitná meg május 2-án.

Május 3-án a budavári koronázási templomban ünnepes hálaadó istentisztelet Ófelségének és a fentebb említett vendégeknek jelenlétében.

Május 10-én a székesfőváros valamennyi templomában s az egész országban minden felekezetnél hálaadó istentiszteletek fognak tartatni.

Május hónap első felében tartatnának ország-szerte a törvényhatóságok ünnepies közgyűlései.

Május hónap többi napján, tudományos és művészeti intézetek közgyűlései, színi előadások, lovensenyek, regatták tartatnának és e napok egyikén az iparművészeti muzeum felavatása fog megtörténni.

Junius 5-én a szent korona és a koronázási jelvények — hozandó országos határozat alapján — három napi közszemlére kitétel végett őrszük

helyéről a koronázási templomba fognak vitetni oly ünnepies szertartással, mint a koronázásakor.

A millenárius ünnepeknek tulajdonképeni magvát, azoknak központját a június 8. napjára tervezett ünnepek képeznek. E napon tartatnék meg a hódoló felvonulás Ófelsége elé a budai királyi várakba, melynek nagyterméből Ófelsége az uralkodóház tagjaival azt nézi. A felvonulást a magyar törvényhatóságoknak és Horvát-Szlavonországoknak bandériumai nyitják meg és ezek sorát követnék a törvényhozó testület mindkét házának tagjai díszfogaton, a koronázás alkalmával szokásos 11 országos zászlóvivő előlvoaglása mellett. Az egész nemzet hódolatának Ófelsége előtt ekként való bemutatása után a menet a koronázási templom előtt elvonul, ott a szent korona és a koronázási jelvények hatlovas díszhintón a koronaörség kíséretében a menethez csatlakoznak s az egész menet bevonul az állandó új ország-ház elé és ott az országgyűlés mindkét házának tagjai a kupolaterembe vonulnak, a koronaörök pedig a szent koronát és jelvényeket ugyanott oltárszerű emelvényre helyezik.

A törvényhozó testület mindkét házának együttes ünnepies ülését a két ház elnökei vezetik. Az ülés berekesztetvén: a bandérium az országházból az Andrássy-uton át a kiállítás területére vonul és ott eloszlik, míg a törvényhozó testület a szent koronát és a jelvényeket a királyi várakba kíséri és ott azokat Ófelségének mondandó hódoló beszéd kíséretében átnyújtja, a melyre Ófelsége legkegyelmesebben válaszolni fog. Miután a korona és a jelvények oly szertartással, mint a koronázás után, őrszük helyére elhelyeztetek, a törvényhozó testületek tagjai eltávoznak.

Junius 15—28. között társadalmi és kiállítási ünnepek lesznek tartandók.

Julius és augusztus folyamán Budapesten nemzetközi és hazai kongresszusok és a szent István-szobor alapkövetétele — a vidéken pedig Kolozsvárott a Mátyás-szobor alapkövetétele — és az ország azon pontjain, ahol országos határozat szerint millenárius emlékművek létesítendők, ezen emlékek alapkövetételei ünnepei fognak megtartatni. Ugyanebben az időszakban avattatnék fel a kassai dóm egyházi és tudományos archeologiai körök bevonásával, Budapesten pedig a kuria épülete a jogászvilág bevonásával. Szeptember öt első napján ország-szerte az

A „BÁCSKA“ tárcája.

Laci fiáról.

I.

Apró-szentek, angyalok,
Köszönjük tincétek,
Hogy egy szép kis testvérkétek
Nekünk leküldtétek.

Hanem azért tovább is
Vigyázzatok rája!
— Édes gonddal segít nektek
Papája, mamája.

II.

Kicsi lakásunkat
Berendezték szépen.
Nincs benn' semmi fölösleges,
Csak a mi kell éppen.

Nincsen tele tömve
Cifrákódó lommal, —
De tele van boldogsággal,
Édes nyugalommal.

Meg is voltunk benne
Ez ideig ketten;
Hanem azért egy hiányát
Mégis észrevettem.

Még egy kis butor — mi
Volt eddig a hija;

Az is megvan, az is itt van:
Kis fiam kocsija.

III.

Bölcsőjében kis fiam alszik,
Hall pihégsé tisztán hallszik;
Édes az álma: ime nevet!
Anyja repesve onlik rája,
A szeretetnek glóriája
Fényt körülötte messzire vet.

Nézem e képet könyes szemmel.
Boldog örömben dobogni sem mer:
Meg ne zavarja őket — szívem.
Engem az isten úgy megáldott
Adu az édes kis családot:
Nincs mire vágy'nom, nincs semmi sem!

Trencsény Károly.

AMITŐL AZ URAM FÉL!

Nem szeretném a sablonzerű uborka szezonnal kezdeni tárcámat, miután az ugynevezett irodalmi végcék már annyit utaztak tárcá-cikkében, hogy nemcsak értéknélküli mintáik koptak el, hanem a nyájas olvasót, vagyis a vevő közönséget is tönkre silányították.

De önkénytelenül is rátértem ezen veszedelmes lejtőre, mivelhogy az uborka szezon, bár vége felé jár, minden rossznak, kellemetlennek és unalmasnak a megteremtője.

Nálam is az agyvelőtől ölt bőség nyomasztó pillanatában szülemlett meg az az eszme, hogy felcsapok tárcáimnak, gondolván magamban, hogy a tisztelt olvasó közönség elnézését már annál inkább is megnyerem, miután szabad óráimat hasznosabbra nem fordíthatnám.

Már képzeletben előttem láttam tintát, tollat és minden eszközöket arra nézve, hogy egy félig-meddig élvezhető tárcát megírjak. Nem tartott vissza sem jó házi nevelésem, sem jó anyám intő szava, mely untalan azt csepegtette belém, hogy a jó háziasszony munkaköre a konyha és a ház rendbentartása, nem rettentett el számtalan kékbarsnyásnak sorsa, kik az irodalmi harcmezőn elvéreztek és végre a velük született emberbaráti könyörület sem ejtette el velem a harcra kész tollat, jól tudom, hogy merényletet követek el az ujságot olvasó közönséggel szemben, és ami fődolog, az uramnak gyilkos tekintete, melyet képzeletben már rám vetni láttam, nem riasztott el ezen megátalkodott elhatározásomtól, hogy én most tárcát írok, mert tárcát írni, legalább egyszer az életben, minden jó nevelésű asszonynak vagy leánynak okvetlen muszáj!

Midőn tehát ez a pokoli eszme koválygott bennem, gondolatok, boszorkánytáncok jártak agyamban, úgy hogy mélyen fohászokdottam a mindenható Istenhez, bűnbánólag azt fogadván, csak most az egyszer segítsen ki ezen zavarból, hogy szerencsésen megírhasam a tárcát a nélkül, hogy elmémben e miatt valami folytonossági hiány ne álljon be! Csak most az egyszer Uram Teremtőm! Csak aztán . . . majd újból írok!

Hogy miről?

Az még előttem is titok volt. Mert valami rettenetes tehetséget eddig még egyáltalán nem fedeztem fel magamban az íráshoz, bár végtelenül lelkesített az a gondolat, hogy megvalósul régi ideám és felcsapok diletáns tárcáimnak! Mikor már számot vetettem ugy a tényekkel, mint magammal, jónak láttam mindezeket az uram és parancsolómmal közölni abban a jó reményben, hogy neki is nagy örömet okozok ezzel a nagy újdonsággal, előre is feltettem róla, hogy ujságírói mivoltom csak növeli irányomban tanusított szeretetét és respektusát. Csak abban az egyben nem tudtam magamnak tanácsot adni, hogy milyen alakban adjam elő az én zarnokomnak eme visszavonhatatlan elhatározásomat.

Hátha ő kegyetlenül széttépi ábrándjaimat . . . és durván elutasít kérelmemmel! Ejnye! de mit beszélék

ujjonnan felállított iskolák ünnepies megnyitására kerülne a sor.

Szeptember 11-ére, mint a híres országgyűlés évforduló napjára a pozsonyi Mária-Terézia-szobor alapkövetéle és Dévényben az addigra ott fölépített millenáris emlékoszlop felavatása van tervbe véve.

Szeptember 20-án a zimonyi millenáris emlékmű felavatása és esetleg, ha teljesen el nem készülhetne, annak alapkövetéle, vagy bokréta-ünnep tartatnék Horvát-Szlavonországok bánjának, törvényhozó testületeinek, kormányának és népének bevonásával.

Szeptember 27-én a Vaskapu közforgalomba adása történnék meg, melyre Ofelségének megjelenése meg van ígérve és a melyre a szomszédos Románia és Szerbia, a magyar országgyűlés, a közös miniszterek, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok törvényhozó testületei és kormánya lesznek meghívandók.

Október elsején nyitatták meg ünnepiesen a vámbház-téri hid s a hónap utolsó napján a kiállítás ünnepies berekesztésével érne véget a millenáris év ünnepeinek sorozata.

Ezekben ismertetvén az ezredéves ünnepek programjának Ofelsége által már tudomásul vett pontozatait, annak megemlézése mellett, hogy a társadalmi uton létesítendő s Vágó Pál festőművész által tervezett történelmi díszmenetet az ünnepek sorozatába szintén bevonhatónak vélem és ennek módját, illetőleg a hivatalos programmal mi módon leendő kapcsolatba hozatalát a kiküldendő rendező bizottság tapintatára vélném bizandónak, — engedje meg Nagyméltóságod, hogy az ország hét pontján létesítendő emlékműveket illetőleg, nagybecsű tudomására hozzam azt a körülményt, hogy az ez emlékművek létesítésére kezdetben 140.000 frtban megállapított, de utóbb 200.000 frtra felemelt költség nem lesz elegendő, amennyiben a tisztelt bizottság részéről kívánatosnak jelzett egynemű és lehetőleg szilárd kőanyag ára s különösen az építési tárgyaknak uttalan hegytetőkre való felhordatása az építési költségeket szerfelett megrágitják; ennél fogva a tett részletes számítások szerint 350.000 frtra tehető az az összeg, a melyen a hét emlékmű a már bemutatott vázlatrajzok szerint kivihető lesz. Van szerencsém végül Nagyméltóságodat tisztelettel felkérni, hogy az imént közlötöket a tisztelt országos bizottságnak bejelenteni méltóztassék. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. Budapesten, 1895. évi október 4-én. Bánffy br., s. k.

Szarvas Gábor.

1832. — 1895.

Szarvas Gábor, a nagy tudós meghalt. Halálát az egész tudományos Magyarország gyászolja. Ő volt a magyar nyelvnek reformátora. Hosszu éveken át küzdött a nyelvtudomány terén, kutatót, buvárkodót s faradtatlansággal megfíjtotta, végtelen sok salaktól megtisztította nyelvünket.

Tudjuk mindnyájan, hogy milyen kiváló érdemeket szerzett ő a nyelvtudomány terén. Kiváló érdemeit, nagy tudományát, az irodalomtörténet s az akadémia lesz képes a maga értéke szerint megörökíteni. Nekünk ez célunk nem lehet.

De igenis kötelességünk a haláláról megemlékezni s mély fájdalomunkat kifejezni.

kérelmekről! Talán egy leendőbeli írónak nem fog alázatos kérelmekkel előállni, hanem lesz benne annyi önállóság, hogy tanácsokat nem fogad el, még ha mindjárt élete párja osztogatná is azokat. Hogy ezeken a nagy izgalmon minél előbb átessenek, bekopogtattam férjem irodájába, hogy ott vele mindent közöljek és írászatala mellett helyet foglalva, mindjárt megkezdjem írói működésemet, a dolognak tragikusabb színt adva, kisírt szemekkel léptem az ur színe elé!

Mit jelentenek e kisírt szemek, asszony? Talán nem sikerült R-eknél a delutáni kávé-tracsés? Ugyan miért vagy úgy érzékenyülve, hogy kisírt szemekkel vársz haza?

Nem tudod, hogy az asszonynak mindig vidám arcot kell vágni, ha férje haza jön, a nap nehéz fáradalmait kipihenni. Ha van valami bajod, közöld velem és tisztázzuk az eszméket.

Mikor az uram befejezte mondókáját, valóságos megkönnyebbülve ugrottam karjaiba, össze csókoltam és azt kérdeztem tőle: hát igazán nem haragszol reám? Megtudnád boesajítani nekem, bármít el is követnék?

De asszony az Istenért, szólj, beszélj, mit tétél? Felhasználva az izgalomnak tetőpontját, hirtelen kiböktem: semmi különös, ne igazsd magad, csak egy tarcát szeretnék írni.

Mintha puskából lötték volna ki az uramat, kiróbat a szobából és az ablakon kiállított be:

Asszony! ne kövess el merényletet a hirlapirodalom, de különösen a gyomrom ellen. En a gyomromat megterhelve, egy tudákos hölgy kozmás ételének esem aldozatul?

Minden bűn magában hordja bűnhődését és bűneinket megbocsajítja az ég, csupán a hazaárulás és az elkövetett rossz tarcacikkért nincsen bűn, bocsánat és csak Istennel van a kegyelem!

Ez az én első és utolsó tárcáirásomnak szomorú története.

Bubi.

Szarvas Gábor a mi vármegyénk szülötte volt s családja sokáig élt Bács megyében.

Az anyavármegye mély fájdalommal veszi tudomásul nagy fiának a halálát s könyezve kíséri a hideg sírba.

Életrajzi adatait közöljük a következőkben: Szarvas Gábor 1832. évi március 22-ikén született Adán Bács-Bodrogh megyében, hol atyja kovácsmester volt. Hét éves volt, a mikor családja Bajára költözött. Itt járt iskolába a Ferencendiekhez, mint első emíens. Érdekes, hogy a leendő tudós különösen kitűnt az éneklésben, sőt énekorákat is adott. 1848-ban nemzetörnek akart fölécsapni, de fiatal kora miatt visszautasították.

Sztlei a jogi pályára szánták, ő professzorságra vágyott, föl is vétette magát a benecsek pannonhalmi rendébe, de onnan négy év múlva kilépett. Ezután orvos akart lenni, majd jogásznak csapott föl. Betegsége terelte őt a tanítói pályára, 1858-ban Egerben lett helyettes tanár, majd Bajára került. 1861-ben Pozsonyban lett tanár s a Pozsonyi Lapokat szerkesztette, 1869-ben a pesti kir. kat. gimnáziumhoz nevezte ki Eötvös, 1881-ben vonult nyugalmába.

De nyugalmi állapota, melyre szembaja kényszerítette, csak annál fokozottabb tudományos tevékenységre serkentette. Oriási memóriája pótolta látása fogyatekos voltát. 1890-ben királyi tanácsossá nevezték ki. Ezt az alkalmat tanítványai szeretete fényes ünnepléssel ilte meg. Diszes mű jelent meg Nyelvtörtenek címen, melynek humoros befejezése Szarvas Gábor megdöbbenését zengi ékes rigmusokban. Szent Péter beereszti a menyország kapuján, de Ballagi Mór bevádolja az Isten előtt, hogy nem méltó oda, mert

Az érszánt ildözte teljes életében,
Minden eszményt gúnyolt, az eglyt meg épen.
Lényed és allagod konokul tagadta,
Illetlenül még szentelyed se hagyta stb. stb.
Most 5 esztendő múlva mégis csak elköltözött s most már ő kér bebecsátást az égi kapusnál.

Szarvas Gábor régóta betegeskedett, halála mégis váratlanul következett be. Mellbaja volt, mely négy héttel ezeltől az ágyba kényszerítette. Sokat köhögött s erős fájdalomról panaszkodott, de pénteken egészen jól érezte magát. Pénteken este vidáman beszélgetett ágyában, anekdotákat beszélt és egyre ismételte, hogy milyen jól érzi magát. Szombaton hajnali három óra tájban azán hirtelenül roszra fordult az állapota. Mindvégig eszméletlen volt és fél ótkor maga kérte, hogy küldjenek gyónatort. Közben vizsgáltta zokogó feleségét, hogy jól érzi magát. Miután fölvette a halotti szentséget, eszüdenesen elaludt s többé nem is ébredt fel.

A bajai gyümölcsészeti egyesület terménykiállítása.

A bajai gyümölcsészeti egyesület október hó 5, 6. és 7-én egy sikerültnek mondható terménykiállítást rendezett a „Bárány” szálloda emeleti lokálisaiban. A kiállításra érkezett tárgyakat két nagy teremben helyezték el. A kiállításban jobbra a bajai gyümölcsészeti egyesület tagjai vettek részt, de azért a kiállítás megyénk és egy távolabbi vidék pamologusaiban is érdeklődést tudott kelteni.

A kiállításra bejelentett termények nagyrészt csak az utolsóelőtti napon érkezvén meg, a kiállítás rendezőinek elismerést érdemlő fáradsága és öröklődése mellett voltak a termekben elhelyezhetők.

A kiállítás programszerű megnyitása e hó 5-én reggel 10 órára volt megállapítva, de a még az nap érkezett termények elhelyezése és a szakadó eső miatt, amely az érdeklődő közönséget megjelenésében akadályozta, csak 11 óra körül lett megnyitva. A kiállítás megnyitása kis közönség jelenlétében történt, alig lehettek 60—80-an a teremben, midőn Nagel Sándor, a gyümölcsészeti egyesület farsadhatlan elnöke, emelkedett szellemű beszédet intézett a kiállítási nagybizottsághoz s felkérte annak elnökét, Percel Miklóst, hogy a kiállítást hivatalosan nyissa meg. Percel az egyesületi elnök lelkes szavaira nem kevesebbé szellemes választ adott s miután az egyesülettől a kiállítást átvette, azt a nagybizottság nevében megnyitottnak nyilvánította.

A bajai kertészeti egyesület nagy missziót van hivatva teljesíteni anyamegyénkben. Szólkultúránk érdekében egy 32 kat. hold nagyságú homoki mintaszőlőtelepet tart fenn, mely a vidék jellegének megfelelő szőlőfajtákkal látja el a hasonló gazdasági viszonyokkal bíró szőlőtelepeket. Ily kiállításoknak nagy horderejét félreismerni nem lehet, mert ezek főnyes tanúságot tesznek közgazdasági viszonyaink fejlődéséről. Sok tanulságot meríthetett a bajai kiállításon nemesak a szőlész és kertész, az östermelő és méhész, hanem nemeslelkű honleányaink is, akik nemesak a kiállítás rendezésének fáradságos munkájából kértek részt maguknak, hanem oly szép collectiót állítottak össze a háztartási cikkekkel is. hogy ez méltó feltűnést keltett mindnyájunk előtt. E jelenség kétségkívül tanulságot tesz háziasszonyaink fejlődő közgazdasági érzékéről.

A bajai kertészeti egyesület életrevalóságát mindenkor beigazolta; szerepkörét oly módon tölti be, mint kevés más ily kiesi egyesület s így méltán számíthat nemesak a társadalomnak és Baja városának, hanem magának a kormányának is anyagi támogatására. Meg vagyok győződve, hogy előbb-utóbb kedvező elintéztést fog nyerni az egyesület azon felterjesztése is, melyben a földmívelési minisztert arra kérte, hogy Baján egy kertészeti szakiskolát állítson fel.

A kiállítás megnyitása után a már eleve megalakult bíráló bizottságok azonnal megkezdtek funkciójukat. A bíráló bizottság tagjai voltak:

I. Gyümölcs és gazdasági termények és háztartási cikkek csoportjában; a) csoport elnöke: Császár Ferencné, tagjai: Hegedűs Aladárné, Hesser Gyuláné, Scherer Antalné, Tomesányi Sándorné urókné, titkár: Drescher Rezső ur; b) csoport elnöke: Drescher Edéné, tagjai: Michits Józsefné, Peschke Károlyné, Reich Bernáthné, Tury Mátyásné urókné, titkár: Ledniczky Ipoly ur.

II. Gyümölcsészeti csoportban; elnök: Nagel Sándor. Tagjai: Drégelyi Kálmán (Mélykut), Fejes István, Halász Gyula (Zombor), Weismáhr Antal (Kis-Szállás).

III. Konyhakertészeti csoport. Elnök: Barasies József. Tagjai: Dsimisch Márton (Tunod), Keller János, Morova Károly (Kis Szállás), Szarvas Miklós (Sükösd).

IV. Mezőgazdasági csoportban. Elnök: Csíhás Fe-

renc. Tagjai: Meskó László, Müller József, Reich Salamon, Somogyi Emil.

V. A méhészeti csoportban. Elnök: Sárdy János. Tagjai: Lissák János, Kustár Lajos (Csanád), Wetzstein István (Csanád), Brandt József (B.-Monostor).

VI. A bor és szesz csoport; a) csoport elnöke: Michits István, tagjai: Ditzenti János, Drescher Gyula, Latinovics János, Pollák Bernát; b) csoport elnöke: Schwarcz László, tagjai: dr. Bérczy Albert, Boschán Péter, Lerner Antal, Wagner Ferenc.

A bíráló bizottság munkáját 5-én egész nap folytatta. A kiállítás céljaira adakoztak: A m. kir. földmívelési miniszterium 3 drb ezüst állami érdemérmét. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Mauthner Odón ur adományából 100 frtot. Az orsz. kertészeti egyesület 2 drb ezüst- és 3 drb bronzérmét. Császka György kalocsai érsek ur 100 koronát. A kis-szállási uradalom 100 koronát. A bajai takarékpénztár 50 koronát. Baja város tanácsa 25 koronát. A bajai kereskedelmi és iparbank 20 koronát. A bajai kölcsönsegélyző egyesület 20 koronát. A zirc. cist. rend bajai háza 20 koronát. Drescher Edé orsz. képv. ur 10 koronát. Hesser Gyula ügyvéd ur 10 koronát. Drescher Rezső ügyvéd ur 10 koronát. Császár Ferencné uró 1 drb 20 frankos aranyat, összesen 71 díjat, érmet és díszoklevelet osztott ki a bíráló bizottság és pedig:

Allami ezüst érmet kaptak: Kis-szállási uradalom kollektív kiállítása, Heinrich József szőlészeti felügyelő szőlőkollektíójáért, Kustár Lajos.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 100 frankját: Rutterschmidt János 60 frank, Genáhl Henrik gyümölcskertész 40 frank.

Az országos kertészeti egyesület ezüstérmét: Morava Károly és Drégelyi Kálmán.

Bronzérmét: Rajesányi Bertalan, Szaday Kálmán, Kiss Károlyné.

A gyümölcsészeti egyesület ezüstérmét: Boskay Kristóf, dr. Márton Gézáné (B.-Almás), Desinies Márton, Császár Ferencné, Allaga Ottó, Szénássy Ferenc és társa (Veszprém), Latinovics János, Brandt József, adai földmívelő-iskola, Borza Béla, Gludovátz Ferencné, Fejes Istvánné, Barasies Józsefné, Feuermann Samuné, Gyuszics József, Szobonya Bertalan, állami tanítóképző-intézet, Drescher Gyula, Scherk Gyula (B.-Almás).

Császár Ferenc uró 20 frankos aranyát: Fehér József.

A bajai keresk. iparbank 20 frankját: Krix és Nopper. A bajai kölcsönös segélyző-egylet 20 koronáját: Farkas János.

Zirci ciszterci rend bajai házatól 20 korona díjat Genáhl Albert.

Gyümölcsészeti egyesület bronzérmét: Eckert Istvánné, Martelet Mari, Kollár Ernőné, Miovátz Imre, Györffy Sándor, Pollák Jakab, Vida Dánielné, dr. Bérczy Albert, Peschke Károlyné, Mészáros Sándorné, ifj. Szélig Ferenc, Léderer Gusztáv, Tauszig Jakab, Rácz László, Wagner Ferenc, Wolly Lajos, Charm Richárd, Tomesányi Sándor, Drescher Edé volt országgy. képv. 10 koronáját Pálinkás Ferenc.

Egyleti díszoklevelet kaptak: Kunetz Albertné, Trubesaw Ferencné, Manhold István, Eckert Antalné, konyak-gyár, Deák Imre, Gera Vince, Müller Antal, Fleischmann Benő és fia, Morova Károlyné, Kis-Szállás, Borza Béla, Mrauvits Szvetozárné, Winkler István, Singer Agnes, Magyar Józsefné, Somogyi Emil, Frankenberg Ferenc, Tauszig Ignác.

Tekintve a kiállítók számát, a rendezők az elért erkölcsi sikerrel meg lehetnek elégedve. A kiállítás iránt a második és harmadik nap élénk érdeklődést tanúsított a közönség s mintegy kétezeren tekintették azt meg. A kiállításra érkezett terményeket a rendező bizottság jó ízléssel csoportosította. A nagyobb kollektíók közül különösen kitűntek és elismerésre találtak a bajai kertészeti egyesület terménykiállításai, továbbá Heinrich József kertészeti felügyelőnek és a bajai tanítóképzőintézetnek szőlőfaj gyűjteményei.

Igen szép volt a kis-szállási uradalomnak termény- és örleménykiállítása, nemkülönben Borza Béla nagyváradi kiállítónak burgonya, hagyma, tengeri stb. kollektíója.

Nem kis érdeklődést keltett a háztartási cikkek kiállítása is, mely a bajai nőknek háziasszonyi rátermettségét és diszkret izlését igazolta. Befőtt, konzerv és zöldségféle tengerényi sok volt.

A mézkiállítás csoportjában különösen kitűnt Kustár Lajos pest-esanádi plebános kiállítása.

A borkiállításban figyelmet érdemelt Morava Károly jankováci homoki sillerje.

A kiállítás elég gazdag és változatos volt, minden látogató örömmel gratulált a vezető egyéneknek a szép sikerhez. Részemről is, aki a vármegyei gazdasági egyesület képviselőjeként a megnyitáson jelen voltam igaz elismeréssel adózom a rendezőbizottságnak s érdemeik koszorújához egy szerény levélkével magam is hozzájárulok.

Halász Gyula,
g. titkár.

Ujdonságok.

Képviselőválasztás Baján. Baján f. hó 12 én ejtett meg az országgyűlési képviselőválasztás. Plósz Sándornak ellenjelöltje nem volt s így Baja város országgyűlési képviselőjévé egyhangulag dr. Plósz Sándor igazságügyminiszteri államtitkár lett megválasztva. Az egyhangú, lelkes választás Baja város közönségének közörmöt keltett.

Személyi hír. Zsilinszki, vallás- és közoktatásügyi miniszteri államtitkár a napokban Szabadkára érkezett s a képezde építése ügyében a főispánnal érkezett.

Főigazgatói látogatás. Dr. Platz Bonifác, a szegedi tankerület főigazgatója, már megkezdte kerületében idei hivatalos iskolalátogatását. E hó 6-án Ujvidékre érkezett s onnan 9-én tovább utazott Pancsovára. Legközelebb városunkba is eljön a helybeli gimnázium megvizsgálására. A főigazgató azért ejti meg ez idén korábban tankerületében a hivatalos látogatást, mivel a jövő hónapban a miniszterium megbízásából egy tudományos expedició élén Egyiptomba utazik hosszabb időre.

Uj főigazgató. Az összes felső kereskedelmi iskolák főigazgatójává dr. König Gyula, műegyetemi tanár nevezetett ki.

Kir
gyakornok
tetett ki.

Atl
bíró a na
Tar
gimnázium
désének 2

Kü
megyei és
tak el Z
mutassák
küldötté

Jöt
szül. Sze
édes any
30 méter

Tisz
Nándor v
tekintély
a tisztá

Hor
szép sike
tesek tisz
ben, ez év
mely a sz
cs. és kir
kerrel áll
Antal fia

Viz
Zombor sz
közhírre
bizottsági
küigazítás
25. és 26-
termében f
évi XXI. t
bizottság
adással t
vagy írás
ják, mert
az adó kés
Egyben fel
bizottságna
kozának,
törvényhat

A zo
telése. E
hiköztség
általa Zom
lyesen sz
jelentette
szék hely
vehet részt
tagjaianak
hogy megl
ügyben a l

A m
társulata
círusala c
érdekes. V
sziumú, h
szerdan
szombaton
csiny" ker

Szer
Károly, a s
tője, vasár
látás közbe
nál segített
a tolato vo
nem sikerít
lagyékban
elvágtá ké
vedés után
szállítottak
vitték. Az e

A hi
hirdetési t
neveit visel
hirdetési t
A házassá
potot, hanc
doskodni k
hirdetni a t

Cirk
cirkusza e
Most azonl
27-ig. A cirk
tartja előad

Sok
kerületéből
sok a munk
telen munk
munkaerőt
égetően st
gyéknk terít
a panasz ne
Nem fogad
nem fogadja
kimondja, h
aztán ugy s
közönségek
lett az anya
teszik, mer
ezek termés
nál Zombor
a vezető és
dolgoznak
szoros érte
tetlenül he
Azt hiszik
pokban va
belefuladnak
figyelembe
még egy ma
és anyaköny
sem. Szóval

Halá
tűzer-főhad
badka szab.
betegesked
elhunyt. —
nos részvét

Kinevezés. Pilya György zombori adóhivatali gyakornok a győri kir. adóhivatalhoz adóosztázzá neveztetett ki.

Athelyezés. Malonyay Ignác topolyai kir. járásbíró a nagy-kikindai kir. járásbírosághoz helyeztetett át.

Tanári jubileum. Tipka Antal szabadkai főgimnáziumi tanár tegnap ünnepelte meg tanári működésének 25 éves évfordulóját.

Küldöttségek Zágrábban. A Bács-Bodrogh megyei és Zombor városi küldöttségek szombaton utaztak el Zágrába, hogy Ofelsége előtt hódolatukat bemutassák. A nagy fogadási nap tegnap volt s így a küldöttségek tagjai valószínűleg holnap indulnak vissza.

Jótekonyság. Bajsaí öv. Vojnits Lukácsné szül. Szemző Josefa urnó, dr. Vojnits István főispánunk édes anyja, a szabadkai szerb nőegylet szegényei részére 30 méter téli ruha szövetet adományozott.

Tiszti vizsga. Bittermann Gyula, Bittermann Nándor városi törvényhatósági bizottsági tag és nagytekintélyű nyomdatulajdonos fia, 33. ezredbeli önkéntes, a tiszti vizsgát sikerrel letette.

Honvédtiszti vizsga Szegeden. Nagyon szép sikerrel végződött az ideán szegedi honvéd önkéntesek tiszti vizsgája. A szegedi 5-ik honvéd gyalogezredben, ez évben 34 önkéntes szolgált. A tiszti vizsgán, mely a szegedi honvéd-pavillonban volt, Bakonyi Károly cs. és kir. tábornok elnökölt. Huszonhét önkéntes sikerrel állotta ki a vizsgát, köztük Falcione Béla, Falcione Antal fia is.

Virillisták névjegyzékének kiigazítása. Zombor szab. kir. város igazoló választmánya részéről közhírré tétetik, hogy a jövő évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének összeállítására, illetőleg kiigazítására vegett nyilvános üléseit 1895. évi október hó 25. és 26-án délutáni 3-tól 5 óráig a városház tanácstermében fogja tartani. Erről mindazok, akik az 1886. évi XXI. t. c. 26. §-a értelmében összes állami adójuk kétszeres számítását kívánják igénybe venni, azon hozzáadással értesítettek, hogy a fenti napokon személyesen vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, mert különben az idézett törvény 27. §-a értelmében az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől esznek. Egyben felhívják azokat is, akik más törvényhatósági bizottságnak tagjai, hogy az ülések tartama alatt nyilatkozzanak, vajjon ebbeli jogukat Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságában kívánják-e gyakorolni.

A zombori szerb tanítóképző fölszentelése. Emelttettük a multkoriban, hogy a zombori szerb hitközség fölkeré Brankovits patriárkát arra, hogy az általa Zomborban emelt új tanítóképző épületet személyesen szentelje föl. Brankovits patriárka azonban kijelentette most, hogy elfoglaltsága nem engedi meg a székelyről való távozást: s így sajnálattal bár, de nem vehet részt az épület fölszentelési ünnepén. A hitközség tagjainak egy része most azzal a tervvel foglalkozik, hogy meghívják Opacsits Germán bácsi püspököt. Ez ügyben a hitközség legközelebb fog határozni.

A mi szintársulatunk. Fűreki Károly szintársulata Baján e hó 19-én kezdte meg előadásait a „A cíterás” c. operett-el. A társulat első heti műsora igen érdekes. Vasárnap „Az asszony verve jó” című népszimfón, hétfőn „Goldstein Számi”, kedden „Fedora”, szerdán „Lili”, csütörtökön „Egy boldog gondolat”, szombaton „Bányamester”, vasárnap, okt. 27-én „Huszár-csiny” kerülnek színpadra.

Szerencsétlenül járt vonatvezető. Erdődy Károly, a szabadka-gombosi vonalrész egyik vonatvezetője, vasárnap reggel fél ótkor a zombori állomáson tolatás közben életét veszítette. Egy kocsinak az eltolásánál segített ugyanis a munkásoknak, s mikor hátulról a tolató vonat közeledett feléje. Későn vette azt észre s nem sikerült elmenekülnie. A vonatot az egyik combját lágyékban és a térdkörül teljesen elvágta, ugyszintén elvágta kéthelyt az egyik karját is. Pár percnyi szenvedés után a szerencsétlen ember meghalt. Hulláját beállították a kórházba, a honnan hétfőn Szabadkára vitték. Az elhunytat özvegye és öt gyermeke gyászolja.

A hirdetési tábla. Az ország legérdekesebb hirdetési táblái most azok, amelyek a jegyben járók nevével viselik. A zombori városháza kapuján levő ilyen hirdetési tábla már megtelt, pedig jó nagyra van szabva! A házasságok azonban nem respektálják ezt a szűk állapotot, hanem csak egyre jelentkeznek, úgy hogy gondoskodni kell újabb tábláról is, mert nem lesz hol meghirdetni a boldogság révébe evező ifjakat.

Cirkusz Zomborban. A Wollner-testvérek cirkusza e hó 15-ig terjedő határidőre nyert engedélyt. Most azonban a tanács meghosszabbította azt október hó 27-ig. A cirkusz a közönség elég szép érdeklődése mellett tartja előadásait.

Sok a munka. Az ország összes anyakönyvi kerületeiből az az éles hangú panasz hallatszik, hogy sok a munka. Nem számították senki, hogy olyan tömegtelen munkát adnak az új anyakönyvek. Mindenütt új munkaerőt kérnek, még pedig azonnal, mert a baj égetően sürgős, már is sok a restancia. A mi vármegyénk területén sem különbek az állapotok, csak hogy itt a panasz mellett napirenden vannak a leköszönések is. Nem győzik, miudhiába! A leköszönést természetesen nem fogadják el, mert hiszen a törvény is világosan kimondja, hogy a kinevezés vissza nem utasítható. Most aztán úgy segítenek magukon egynéhányan, hogy leköszönnek a főhivatalukról is, arról, amelynek járuléka lett az anyakönyvezés. Ezt eddigelé csakis a helyettesek teszik, mert a vezetők községjegyzői hivatali viselnek s ezek természetesen egyelőre még remélnek. — A városnál Zomborban, mint már e hó első napjaiban megírtuk, a vezető és helyettese állandóan csak az anyakönyvekkel dolgoznak s a rendes közigazgatási munkájuk a szó szoros értelmében megakadt. Legfontosabb aktáik érintetlenül hevernek az asztalukon, lehetetlen elintéznök. Azt hisszük azonban, hogy itt már a legközelebbi napokban valami változás fog beállni, mert különben befelelnének a vezetők a restanciába. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a kirendelt egy irnokon kívül még egy másodikat is csaknem állandóan foglalkoztatnak az anyakönyvekkel s még sincsenek kurrensben ezzel sem. Szóval tarthatlan állapotok!

Halálozás. Malachowsky László 45-as honvéd tüzér-főhadnagy, a 48-as honvédegylet jegyzője és Szabadka szab. kir. város nyug. tanácsnoka, huzamosabb betegeskedés után, f. hó 11-én, életének 68-ik évében elhunyt. — Temetését folyó hó 12-én ment végbe általános részvétel mellett.

Oktober 6. Bács-Almásról írják: Tán kissé késő értesítem tekintetséged azon szép ünnepéről, melyet B.-Almásban a hazafias közönség f. hó 6-án d. u. 4 órakor tilt meg az új kaszinó helyiségében. Ugyanis gróf Batyányi és az aradi 13 vértaru emléktünnepét tilták meg. Az ünnepélyt Kardos György, a nagydíók szemtanúja nyitotta meg, utána a helybéli dalárda igen szépen énekelte az „Isten áldd meg a magyart”. Ekkor Babér Lajos szavalta Várady Antal „Oktober 6-án” című alkalmi költeményét, melyet követett a „Tavaszelmul” című magyar dal. Ennek befejezte után lépett a pódiumra Polgár Aldor, ki remek beszédben emlékezett meg e nap szomorú történetéről. Végül a dalárda „Hymnusszal” zárta be az igen szépen sikerült ünnepélyt.

Italhamisító regále-bérlő. A zombori járásorvos a mult évben megejtett ellenőrzési szemléje alkalmával Sztanisicon Huber Áron, ottani regále-bérlő pincéjében gyanus pálinkát talált. Az országos kémiai intézet megvizsgálván a felküldött pálinkát, abban kén-savat, elrost és anylalkoholt, az egészségre ártalmas anyagokat fedezett fel. Világos lévén az, hogy a pálinka hamisítva volt, a bérlő ellen megindított a büntető eljárás. A napokban tartotta meg a zombori kir. törvénszék Huber Áront 100 frt fő- és 100 frt mellékbüntetésre ítélte. Ugy a vádlott, mint pedig a kir. ügyész az ítéletben megnyugodtak.

Zseniális kereskedő. A debreceni törvénszék vizsgálóbírájának egy, a városhoz intézett átiratából tudjuk meg a következőket: Tavalgy egy Weisz Zsigmond nevű ember került Debrecenbe, minden pénznélkül. Ott megvett egy 15,000 frtos borkereskedést; kölcsönkért 3400 frtot s ezzel fizette a vételár első részletét és kötelezte magát, hogy havonként törleszt 5—500 frtot. Tehát egy krajcár nélkül csinált nagy üzletet. De ez még semmi! 6, 7, 8 havi hitelre sok bort, szeszt és egyéb italokat hozatott mindenünnen, a hol csak kapott és rögtön fölállított még két főköüzletet is, a melyek egyikébe Glück Emánuel vagyontalan festősegédet, rokonát és másikába Weisz Mihály (hely. Miksa) testvérét állította. Ez év június havában aztán a főköüzletek tulajdonát átruházta Weisz Vilmos nevű testvére és — esődött mondott 26,600 frt adóssággal. Tehát egy krajcár nélkül nagy üzlet, sok adósság és esőd! Hanem azért most már hűvösön elmékedik az atyafi az ő zseniális üzletéről. A vizsgálóbíró meg minálunk is tudakozódik a Weisz-ok után.

Pályázat. Pályázat van hirdetve fogalmazói állásra a zombori kir. pénzügyigazgatóságánál.

Szerelmi tragédia. Vujevits Kálmán szabadkai pálinka elárúsító, ki 18 éves nevelt leányával, nejeének unokahúgával Péreics Fánival szerelmi viszonyt folytatott, f. hó 11-én pénteken d. u. Szabadkán a zimouyi vasút közötti sándori rétben gyilkosságot, illetve öngyilkosságot követett el. Egy forgópisztolyal először a leányt lötte homlokban, ki nyomban meghalt, aztán önmagát lötte homlokban. A sándori kir. csendőrség két lepecsételt levelet talált nála, az egyik Vujevits nejeének, a másik pedig a leány szülőinek szól. Tartalmukat titokban tartják.

Zenekar a honvédeknel. Régi óhajtaása meg teljesedésbe nemokára a mi derék honvédeknek. Zenekart kapnak ép úgy, mint a közös hadsereg ezredei. Zenére fognak ezután lépdelni és ha parádéra mennek, nem kell a közös hadseregtől kölcsön kérti a bandát. A terv maga különben már elég régi és kéni óta foutlogatták azt a honvédség vezérémberei. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter most rendeletet adott ki, a mely szerint a honvédség a jövő év január elsejére egyelőre két zenekart kap. A rendelet szerint a két létező honvédkerület mindegyike kapja a zenekart, a mely ugyanígy tagból fog állani, mint a közös hadseregnél. Fölállításuk költségeire a miniszter 4—4 ezer forintot utalványozott, melyből a karmester fizetése és a hangszerek vételára fedezendő. A rendeletben a miniszter hangsúlyozza, hogy ezzel az újítással a honvédség kulturális fejlődését véli előmozdítani és ezért a fenti 4000 frton kívül még 400 frt külön segélyt ad a két új zenekarnak.

Hamis ezüstforintosok. Az a pénzhamisító banda, amely az országban huzamosabb idő óta fölfedeztetlenül működik, most újabb hamis ezüstforintosokat bocsátott forgalomba. A rendkívül ügyes hamisítványokat, melyekkel a banda az ország jórészt elárasztotta, csak az „1886” évszámról, elmosódott föliratáról és a valódnál kisebb (8.5 gr.) súlyáról lehet fölismerni.

Gyermekek anyja. Jarmaczki Katica 16 éves f.-szit iváni illetőségű cseléd másfél évig volt Mihálovics Máté 64 éves f.-szit-iváni lakosnál szolgálatban. A fiatal cseléd gazdájával szerelmi viszonyt folytatott, mely nem maradt következmények nélkül. Mikor Jarmaczki Katica anyának érezte magát, elment Bajára szolgálni, hol folyó hó 7-én este 9 órakor fugyermekeket szült, de azt szegyenében megfojtotta és a kertben elásta; másnap mintha mi sem történt volna, a dolgát rendesen végezte. A dolog azonban kitudódott s így a rendőrség Jarmaczki Katicát kérdőre vonta; a leány konokul tagadott mindent, de a kutatás alkalmával az újszülött csecsemő megtalálottat s rajta az erőszak nyomai láthatók voltak, minél fogva Jarmaczki Katicát a rendőrség letartóztatta és a bajai kir. járásbíroságnak átszolgáltatta.

Nagyjövőjü suhanc. Zentáról írják: Szabó Ferenc kereskedő nyugodtan ebédelt a mult hét egyik napján az üzlete melletti szobában, amikor a boltból gyanus zörej jutott füléhez. Óvatosan ajtót nyitott és Bíró Menyhért 14 éves ifjuncot azon pillanatban sikerült nyakon csipni, amikor ez nyugodtan a napi kassza bevételeit dezmálgatta. Dacára a megcsipett urfi rugkapalódzásainak, rögtön lefelleltetett és szebei megmozdítatván, azokban a kellemetlenül meglepett kereskedő 1 frt 50 kr aprópénzen felül különféle dohánypaklikat, cukrokat, cigarettapapirt stb. fődözött föl, melyek mind üzletéből vándoroltak a feneketlen zsebekbe. A szép jövővel biztató siheder további intézkedésig hűvösre tétetett.

Névmagyarosítás. Wiegenfeld János újvidéki illetőségű budapesti lakos, valamint kiskoru Emilia nevű gyermeke „Villány”-ra, — Stern Kálmán csöszí illetőségű bács-novoszei lakos „Nemes”-re változtatták nevüket belügyminiszeri engedéllyel.

Csintalan katonák. A 10-én reggel Budapestről Zimonya menő vegyesvonat szabadságot katonákat vitt. Virágos jó kedvük volt, de hát nem is csoda,

ha az ember a nagynehezen eltöltött három év után, végre valahára hazakerül. Egészen Verbász és O-Kérig jutott már a gőzkocsi, midőn a katonák csupa csintalanságból meghúzták a vészféket. A vonat természetesen rögtön megállott; de a katonák hamar vissza mentek helyeikre, s mikor jöttek nézni, hogy tulajdonképen mi a baj, egyik sem tudott semmit. Egy darabig meghúzták magukat, de azután megint kitört a jókedv. „Huzzuk meg még egyszer, vajjon megáll-e megint?” S alig hagyta el a vonat Kiszács állomást, midőn ismét megállt. De most rajtakaptak ám ő kelmék közül kettőt, kiket, Ujvidéken megérkezvén, 10—10 frt pénzbírságra ítéltek, mit nem bírván megfizetni, 2—2 napi dutyira változtattak át. — Így jártak meg a csintalan katonák.

Felhivas. A II. országos és egyetemes tanügyi kongresszus megtartásának idejétől már csak néhány hónap választ el. A rendező bizottság a magyarországi tanárok, tanítók s nevelők e nagy fontosságú mozgalma érdekében szükségesnek tartja, hogy a kongresszuson résztvenni kívánó tagok számáról már most tájékozódjék. Felhívja az ország tanárait, tanítóit, kisdudóvit, hogy a kongresszusra mielőbb jelentkezzenek. Különösen kéri a bizottság az egyesületeket, tanítói és tanári testületeket, hogy tagjaikat jelentkezésre bírni és közzéttük tagsági gyűjtéseket rendezni sziveskedjenek. A tagsági díjak és jelentkezések Mauritz Rezső főreáliskolai igazgató urhoz, a rendező bizottság pénztárosához (Budapest, VI. Lovag utca 18.) küldendők. A jelentkezés csak a 2 frt tagsági díj lefizetése esetén érvényes.

Tűz a pincében. Herczföld Samu bajai kereskedő pincéjében két kereskedőtanonc, Strahl István és Berger Jakab f. hó 10-én d. u. 2 órakor denaturált szeszt fejtettek palackokba. A művelet közben egy palack eltört, amikor Berger a kezében volt gyertyával véletlenül a szeszt érintette, mely nyomban lángra lobbant. A fiuk az eltört palackra zsákokat dobáltak s a pincéből kifutottak és a dologról jelentést tettek. Csakhamar megjelent a tűzoltóság, az ablakokat és a pinceajtót légmentesen elzárták, mire a tűz elaludt. Strahlnak a haja és szemöldöke megpörkölődött és balkezén csékély égési sebet kapott.

A megmérgezett csizma. Egy kis vidéki városban történt a minap. Ripacsék valami rémdrámát adtak elő, melyben az a jelenet fordult elő, hogy az intrikus lelő valakit.

— Halj meg nyomorult! — kiáltott vérfagyasztó hangon az intrikus. — Halj meg!

Es szerepéhez képest előkapta a pisztolyát és célzott, — de — a pisztoly csüttörtököt mondott. Már-már attól kellett tartani, hogy a batásos jelenet teljesen tönkre megy. Amde az intrikus fölalta magát.

— Halj meg! — ordított újra.

Es azzal nagyot rugott a másik szereplőn. Az pedig a földre hanyatlott, a szívéhez kapott és a meghalást játszva, így hörgött:

— Végem van! ... A csizma meg volt mérgezeve!

Az utcáról. Egy fiu szalad kétségbeesve a sarki rendőrhöz.

- Segítséged, az utcánkban borzasztó verekedés van.
- Kik verekednek? — kérdi a rendőr.
- Apám, meg egy másik férfi.
- Mióta tart a dolog?
- Oh, már egy fél óra óta.
- Es mért nem hitt már előbb segítségül?
- Mert — mert apám volt feül az iméntig.

NYILTTÉR. *)

Tek. Gallé Kálmán urnak

Helyben.

Kedves barátunk!

Megbízatosodhoz képest szives tudomásodra hozzuk, hogy a beces családokon elkövetett sértésért lovagias elégtételt kérendő f. évi október hó 14-én megjelentünk Teofánovits Vojin urnál, ki is előttünk kijelentette, hogy a felmerült esetért elégtételt adni nem hajlandó.

Ennek közlésével az ügyet részünkről befejeztnek jelentve ki, maradunk tisztelő barátaid

Zomborban, 1895. évi október hó 14-én.

Dr. Frank Mihály s. k.

Késmárky Endre s. k.

Fenti nyilatkozat alapján az ügyet részéről is teljesen befejeztnek — és fennevezett urat lovagiatlan embernek tekintem.

Zombor, 1895. október hó 14-én.

Gallé Kálmán s. k.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Feladó szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5098. szám.

1895.

Pályázati hirdetés.

Pacsér községben üresedésbe jött irnoki állás beöltése céljából pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben 300 frt.

Felhívjuk a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket Bács-Bodrogh vármegye 6/1887. sz. szabályrendelete 9. §-ának megfelelőleg felszerelve, sajátkezűleg írva, hozzám folyó évi október hó 30-áig annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

B.-Topolyán, 1895. évi szeptember hó 30-án.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

Pót-pályázati hirdetmény.

A folyó 1895. évi szeptember hó 1-én 2752 kig. 1895. sz. alatt kibocsátott pályázat, miután eredményre nem vezetett a 2 1891. számú közértségi szabályrendelettel szervezett közértségi rendőrség létszámában megüresedett egy rendőrvetési állásra, melylyel 250 frt készpénzfizetés és 100 frt lóátalány van összekötve, ezennel újabb pályázat hirdetetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- magyar honpolgár;
- védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, az 50-ikét pedig el nem érte;
- feddhetlen előéletű, teljesen rovatlan erkölcsű;
- teljesen egészséges;
- a szolgálati utasításból folyó írásbeli ügyek elvégzéséhez a magyar nyelvet szóban és írásban, a községen divó szerb nyelvet szóban bírja.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

- Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
- A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.
- Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
- Végül előnynek tekintetik a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékszerveknek — hallás és látásnak — teljes bírása kitűnjék.

Pályázat iránti kérvények fentiek szerint okmányolva alulírt előjárásig 1895. évi október hó 23-ig bezárólag benyújtandók.

A rubázatot a rendőrvetési sajtójából tartozik fedezni, a felszerelést a község adja.

Kelt O-Sztapáron, 1895. október hó 8-án.

Az előjárásig.

FARKAS JÁNOS

közvetítő intézete Zombor, Zrinyi-utca.

Ajánlja gyors és pontos szolgálatait. Közvetít mindenféle személyzetet (okl. tanítónok, tanítók, nevelőnők, bonne-ok, gazdasszonyok, szakácsnők, szobalányok stb.), ezenkívül a legpontosabban közreműködik bármely adás-vételnél.

Több szakácsnő azonnal felvétetik.

574. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró 5712. számú végzése által Zucker Zsigmond végrehajtató javára Rex Adolf ó-sztapári lakos ellen 1200 frt tőke, ennek 1895. évi szeptember hó 1-ő napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 70 frt 75 kr perköltség követelés és 5 frt 15 kr árverési díj erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 894 frt 80 kr-ra becsült szikvazgép, vizszűrő, 1000 drb szifonos üveg, 2 ló, koesi, butor és ágyművekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5753 1895. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Ó-Sztapáron alperes lakásán leendő eszközölésére 1895-ik évi október hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 121. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1895. évi október hó 11-én.

Oláh János,
kir. bírósági végrehajtó.

2456. sz.

tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferenc hódásghai ügyvéd által képviselt J. Berger cég végrehajtónak Sztraharszki András végrehajtást szenvedő elleni 156 frt 63 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíró) területén lévő, Bácsujfalu községében fekvő, a bacsujfalusi 485. sz. betétben A. I. 1—13 sorsz. alatt foglalt s Sztraharszki András nevében álló 1-ad telek földre 1545 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi november hó 16-ik napján délután 3 órakor Bácsujfalu községében nyilvános árverés útján megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsáruának 10%-át vagyis 154 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, aragy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghon, 1895. évi augusztus hó 14-én.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Eladó szőlővessző.

Fél millió sima szőlővessző eladó immunis homoktalajból őszi és tavaszi szállításra vaspályához vagy hajóhoz szállítva csomagolással.

400,000 nemes kadarka ezrenként	3 frt 50 kr.
50,000 " Oportó "	4 frt — kr.
50,000 olasz Rizling "	5 frt — kr.
10,000 egy éves gyökeres nemes kadarka ezre	10 frt.
5,000 " " olasz Rizling "	12 frt.
Kevert csemege gyökeres	12 frt.

Szőlőm háromszor lett permetezve.

Fajtisztaságért szavatolok.

Megrendeléseket az összeg 50%-ának előzetes beküldése mellett — a többi utánvétetik — eszközöl

Resch József

3—1 szőlőtulajdonos Bács, Bács-Bodrogh megye.

Jegyzői gyakornok

kedvező feltételek mellett azonnal alkalmazást nyer Tessenyi Oszkár gákovai jegyzőnél.

2—1

Kiadó lakás.

Három utcai szoba, előszoba, konyha, éléskamra a hozzá való padlásrészből és pincéből álló lakás f. évi november 1-től kiadó. Közelebbi értesítést dr. Alföldy Árpád ügyvédi irodájában nyerhetni.

2—1

5266. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A bajai járáshoz tartozó Rügyica községben üresedésben lévő segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás évi javadalmazása 400 frt.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám f. évi október hó 20-ig benyújtsák. Baján, 1895. évi október hó 10-én.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

Eladó íróasztal.

Egy tűz- és betörésmentes pénzszekrényt képező csinos íróasztal, mely az anyakönyvek elhelyezésére igen alkalmas, jutányosan eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt e lap kiadóhivatala.

3—1

1897. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bresztovác községében lemondás folytán megüresedett, 220 frt évi fizetés és 120 frt lóátalányával javadalmazott lovas-rendőri állásra ezennel pályázatot íratik ki.

Ezen állásra csak oly egyén alkalmazható, aki:

- magyar honpolgár;
- védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, a 60-at pedig el nem érte;
- feddhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;
- teljesen egészséges;
- irni és olvasni tud és a községben divó német és szerb nyelvet bírja.

Az alkalmazásnál elsőbbség adandó:

- Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek.
- A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékszerveknek, hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulírt előjárásig folyó évi október hó 25-éig benyújtandók.

A rubázatot és szolgálati lovat a rendőr sajtójából tartozik fedezni, a többi feltételek alulírt előjárásigál bármikor megtudhatók.

Kelt Bács-Bresztovácban, 1895. szeptember 26-án.

Zányi Félix,
jegyző.

Vogl József,
bíró.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.

alisp. 1895.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja mint elsőfokú alapítványi hatóság részéről felhívom Németh-Palánkán 1868. évi szeptember hó 9-én elhalt Reitzer szül. Grubi Johanna rokonai és a netaláni kiskoru vagy gondnokság alatt álló rokonok törvényes képviselői, hogy a nevezett Reitzer szül. Grubi Johanna 1868. évi augusztus hó 22-én alkotott végrendeletében, a Reitzer és Grubi családból származó szegénysorsu menyasszonyok kelen-gyének beszerzésére rendelt alapítványi gondnokságának kiegészítése, illetőleg újiból megalakítása céljából egy meghatalmazottat olyan felhatalmazással válasszanak, hogy az mint egyszerűsített egyik alapítványi gondnok, a még kinevezendő két gondnok társára nézve javaslatot tessen és megválasztott meghatalmazottjuk nevével és lakhelyével 90 nap alatt annál bizonyosabban közöljék, minthogy különben az alapítványi vagyon rendezése és az alapítványi kezelési és kiosztási szabályait megállapító alapító levél elkészítése iránt hivatalból fog intézkedés tétetni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 26-án

Karácson Gyula,

alispáni helyettes.

3—3

562. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró 3931. számú végzése által Herez Adolf végrehajtató javára dr. Politzer Mór bogojevai lakos ellen 13 frt 61 kr tőke, ennek 1889. évi április hó 17-ik napjától számítandó 6% kamatai és 5 frt 15 kr árverési díj követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 340 frtra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5696/1895. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Bogojeva községében leendő eszközölésére 1895. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1895. évi október hó 11-én.

Oláh János,

bírósági végrehajtó.

Eladó szőlővessző.

Gyökeres vesszők:

Riparia Sauvage és Portalis, 100,000 drb, ára ezrenként 2 éves 16 frt, 1 éves 12 frt.

Sima vesszők:

Riparia Sauvage és Portalis, 100,000 drb, ára ezrenként I. oszt. 6 frt, II. oszt. 5 frt.

Oltványok:

20,000 drb válogatott csemegefajból Riparia Sauvageba oltva, gyökereztetve. Ára ezrenként 130 frt.

Az elszállítás akár most ősszel, akár jövő tavasszal történhetik. A megrendelésnél a vessző fele ára előre beküldendő, a hátra maradt rész utánvétellel szedetik be. Csomagolásért és hajóállomásra szállításért saját költség számítottatik.

SZTOJÁKOVITS MILOS amerikai szőlőtelepéből Ó-Palánkán (Bács-Bodrogh megye). Posta- és távirat-állomás Német-Palánkán.

3—2

902. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1895. évi 12152. számú végzése következtében Henneberg Sándor zombori ügyvéd által képviselt Guttman Jónás boroszlói lakos javára Bachrach Viktor zombori lakos ellen 303 frt 52 kr és járuléki erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 634 frtra becsült butor-művek, nyers bőrök és 6 öl tűzfából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 14155/1895. számú végzése folytán 303 frt 52 kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi január hó 2-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 90 kr-ú bíróság már megállapított költségei erejéig Zomborban alperes lakásán (apatini utca) leendő eszközölésére 1895. évi október hó 25. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi október hó 10-én.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Egész
Fél
Negy

A
illető
szerk
a lap

Egye

Zágr

vátok. U
nyitották
vátok na
megyénk
lyel mi i

Az i
tokra néz
mény, ho
Zágrábra

A F
Horvátors
elnök kis
ország ki
lépett a k
mány vez
külsősége
országain
mindig v
a két nem
ről soha
elnyomásá

1868

adta a ho
irták fel.
táris korm
s a horvá
zandóság

s nem
korona v
és tökéles
magyar-ho
vetkeztek

volt a köz
legtulzotta
litással fel
kor a Drá
kenység n
Magyarors

a horvát
naszkodtak
állami ka
nebb lett,
követelmén

Nyugodt p
voltak azo

A

Ol,

Áll

Áll

Fén

Im:

Ért:

Vén

Men

S v

Nem

Vede

Ister

Nag

Haz

A le

Áll

Kor

Mi

Bol

Hog

Mind

Hog

Öri,

A je

Áll

Szen

*) A "Fó